

Opgave 1

a. Los het volgende LP-probleem op:

$$\max \left\{ -4x_1 - 2x_2 - 3x_3 \mid \begin{array}{l} x_1 - x_2 + x_3 \leq 4; \quad x_1 \geq 0 \\ x_1 + x_2 - x_3 = 1; \quad x_2 \geq 0 \\ x_1 - x_2 + x_3 \geq 2; \quad x_3 \geq 0 \end{array} \right\}$$

b. Formuleer het duale probleem en geef ook daarvan een optimale oplossing.

c. Hoe luidt de optimale oplossing als een variabele $x_4 \geq 0$ wordt toegevoegd met in de doelfunctie de coëfficiënt -1, en in de drie beperkingen de coëfficiënten -2, 0 en 1, respectievelijk.

Beantwoord dit onderdeel zonder het nieuwe probleem van vooraf aan op te lossen, maar door m.b.v. het optimale tableau uit onderdeel a B^{-1} op te stellen, hiermee de overige gegevens te bepalen en het uitgebreide tableau te optimaliseren.

Opgave 2

Beschouw het Handelsreizigersprobleem. Als we proberen hiervoor een mathematische formulering te vinden, dan ligt het voor de hand om (0,1)-variabelen x_{ij} te introduceren met de volgende interpretatie: $x_{ij} = 0$ (1) betekent dat de directe verbinding van stad i naar stad j niet (wel) wordt gekozen. De kosten minimaliseren, terwijl iedere stad precies één keer wordt bereikt en er ook één keer wordt vertrokken, geeft de volgende formulering:

$$\min \left\{ \sum_{i,j=1}^n c_{ij}x_{ij} \mid \begin{array}{l} \sum_{i=1}^n x_{ij} = 1, 1 \leq j \leq n \\ \sum_{j=1}^n x_{ij} = 1, 1 \leq i \leq n \\ x_{ij} \in \{0, 1\} \text{ voor alle } (i, j) \end{array} \right\} \quad (1)$$

Bovenstaande formulering is nog niet correct omdat subtours niet worden uitgesloten.

- a. Geef een correcte formulering door beperkingen toe te voegen, zonder het aantal beslissingsvariabelen uit te breiden, die subtours uitsluiten en toon aan dat deze formulering correct is.
- b. Geef een correcte formulering door beperkingen toe te voegen, zonder het aantal beslissingsvariabelen uit te breiden, gebaseerd op sneden en toon aan dat deze formulering correct is.
- c. Geef een correcte formulering door beperkingen en nieuwe beslissingsvariabelen toe te voegen, waarmee subtours worden uitgesloten en toon aan dat deze formulering correct is.

Opgave 3

- a. Beschrijf de methode van Cauchy om een onbepikt optimaliseringsprobleem op te lossen.
- b. Beschouw de functie $f(x_1, x_2) = -x_1^2 - 2(x_2 - 1)^2 + 2x_1x_2$. Voer één iteratiestap van deze methode uit om de functie te maximaliseren, startend met $x^0 = (1, 1)$.
- c. Wat betekent het begrip *sterke convergentie*? Bewijs dat de methode van Cauchy sterk convergent is.

Opgave 4

a. Zij x een stationaire kansverdeling van de overgangsmatrix P .

Zij T de verz. van de transiënte toestanden en R_k de k -de recurrente klasse, $k = 1, 2, \dots, m$.

Bewijs dat geldt: $x_i = \begin{cases} 0 & \text{als } i \in T \\ c_k p_{ii}^* & \text{als } i \in R_k, \text{ met } c_k \geq 0, 1 \leq k \leq m, \text{ en } \sum_{k=1}^m c_k = 1. \end{cases}$

b. Beschouw de Markov keten met overgangsmatrix: $P = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ \frac{1}{4} & \frac{3}{4} & 0 & 0 \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{4} & \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \\ \frac{1}{2} & 0 & 0 & \frac{1}{2} \end{pmatrix}$

(i) Bepaal de stationaire matrix van P .

(ii) Bepaal alle stationaire kansverdelingen van P .

c. Bepaal de eerste doorkomsttijden naar toestand 1.

Opgave 5

Beschouw het optimaal stoppen van een Markov keten met de volgende data.

$S = \{1, 2, 3, 4\}$; $r_1 = -2$; $r_2 = -1$; $r_3 = 0$; $r_4 = -1$; $s_i = -2, 1 \leq i \leq 4$.

$p_{11} = 1$; $p_{12} = 0$; $p_{13} = 0$; $p_{14} = 0$; $p_{21} = \frac{1}{8}$; $p_{22} = \frac{1}{8}$; $p_{23} = \frac{1}{2}$; $p_{24} = \frac{1}{4}$;

$p_{31} = \frac{1}{3}$; $p_{32} = \frac{1}{3}$; $p_{33} = \frac{1}{3}$; $p_{34} = 0$; $p_{41} = \frac{1}{4}$; $p_{42} = \frac{1}{8}$; $p_{43} = \frac{1}{2}$; $p_{44} = \frac{1}{8}$.

a. Stel voor dit model de optimaliteitsvergelijkingen op;

b. Stel voor dit model het duale LP-probleem op.

Puntenwaardering

Het aantal te behalen punten voor de diverse onderdelen is als volgt:

opgave 1a	: 12 punten;	opgave 3c	: 10 punten;
opgave 1b	: 4 punten;	opgave 4a	: 8 punten;
opgave 1c	: 10 punten;	opgave 4b(i)	: 5 punten;
opgave 2a	: 6 punten;	opgave 4b(ii)	: 5 punten;
opgave 2b	: 6 punten;	opgave 4c	: 4 punten;
opgave 2c	: 8 punten;	opgave 5a	: 5 punten;
opgave 3a	: 6 punten;	opgave 5b	: 5 punten;
opgave 3b	: 6 punten;		